

تخصیصات محاکم

رای محکمه استیناف شعبه تمیزی

برابرام در مورد زوال شرط موجب التزام

و بر نقض در مورد محکومیت زوجه با استناد آنکه مهر نامه در دست شوهر است

تمیزی در حکم شماره ۲۳۲۱ مورخ ۲۹ ر ۶ ر ۱۶ چنین رای داده است:

(اعتراض مستدعی تمیز راجع بوجه التزام خلاصه آنکه حکم محکمه در این قسمت مخالف با مفاد و مدلول سند میباشد وارد نیست زیرا از ملاحظه شرحی که در ضمن عقد شده معلوم است اختیار زوجه در طلاق خودش و استحقاق وجه التزام منوط باین بوده که در ظرف مدت مقرر عقد زوجیت بین آنان باقی باشد چون قبل از انقضای مدت شوهر مبادرت بطلاق زوجه (مستدعی تمیز) نموده دیگر موضوع شرط و مورد التزام از بین رفته حکم محکمه مخالف مفاد صریح سند نیست و بموجب ماده ۳۳۹ این قسمت از حکم معینانه ابرام میشود و اما راجع به بیحقی مشارالیها در مطالبه بقیه از نصف مهریه حکم مزبور مستند بدلیل قانونی نبوده زیرا صرف وجود قبالة نکاحیه در دست زوج مثبت این معنی نیست لذا بموجب ماده ۳۴۰ اصول آزمایش حکم معینانه نقض می شود...)

زنی در محکمه صلح با استناد قبالة نکاحیه بر شوهر خود اقامه دعوی کرده و طبق شرط مذکور در قبالة (که اگر شوهر در ظرف پنج ماه زن سابق خود را طلاق نداد مبلغ... ریال بقید التزام ضمن عقد خارج بمدعی بدهد) مطالبه بقیه مهر و وجه التزام کرد، و در جلسه توضیح داده که چون شوهر مدعیه را پیش از حلول مدت پنج ماه طلاق داده باید نصف مهر و وجه التزام را بپردازد - محکمه پس از رسیدگی اذ دفاع مدعی علیه را بابتکه زوال عقد موجب برطرف شدن شرط التزام است موجه ندیده و حکم پرداخت نصف مهر و وجه التزام داده است -- محکوم علیه استیناف داده محکمه بدایت پس از رسیدگی حکم بدوی را فسخ و نسبت بوجه التزام نظر بوقوع طلاق پیش از مهلت التزامی شرط مزبور را منتفی و راجع به نصف مهر مورد مطالبه چون قبالة ازدواج در دست شوهر بوده آنرا دلیل بر پرداخت مهر دانسته و در نتیجه مدعی علیه را محکوم به بیحقی کرده است. محکوم علیه تمیز خواسته -- محکمه استیناف شعبه

رای محکمه استیناف شعبه تمیزی بر نقض

در موردیکه مدعی بر اثر تکذیب سند تقاضای استکتاب کرده و

محکمه بتطبیق امضا اکتفا کرده است.

جزائی و استکتاب از او استناد کرده محکمه برای رسیدگی باصالت سند قرار رجوع بخبره داده و پس از ملاحظه عقیده آنها که بر عدم تطبیق امضاها بوده مدعی را محکوم بیحقی

کسی با استناد سند ذمی بر کسی اقامه دعوی در صلحیه کرده و مدعی علیه منکر سند شده و تکذیب کرده مدعی در مقام دفاع از دعوی تکذیب با مضاهای مدعی علیه در برورنده

نموده - محکوم علیه استیناف داده - محکمه بدایت پس از رسیدگی حکم بدوی را تأیید نموده -- از حکم مزبور تمیز خواسته شده - محکمه استیناف شعبه تمیزی در حکم شماره ۱۶۶۲ مورخ ۱۶۶۳ ر ۱۶ ر ۳ پس از رسیدگی چنین رأی داده است :

(مستدعی تمیز در عرض حال تقدیمی بمحکمه صالحیه نوشته است در صورت انکار مستدعی علیه تقاضا دارم برای کتابت حاضر شوم و برای اثبات اینکه مشارالیه دارای خط و امضاء است استناد پذیرنده جزائی نموده است محکمه مزبوره اقدامی در این باب ننموده

با اینکه این مطلب از اعتراضات استینافی مستدعی تمیز بوده و از محکمه استیناف تقاضا کرده است مستدعی علیه برای کتابت احضار شود این محکمه نیز توجهی در این باب نکرده است اعتراضات مستدعی تمیز که در این زمینه میباشد وارد و رسیدگی محکمه ناقص بوده حکم ممیز عنه بموجب شق ۳ از ماده ۳۴۰ و ماده ۳۴۶ باتفاق آراء نقض و مقرر میشود طرفین برای رسیدگی احضار و مستدعی تمیز اصل سند مدرک دعوی را در جلسه معینه حاضر و مستدعی علیه برای استکتاب حاضر شود.)

رای محکمه استیناف شعبه تمیزی بر نقض

در مورد اقامه دعوی عین بر غیر متصرف آن

کی بمحکمه صالح بمدعی به خانه بر کسی اقامه دعوی کرده و توضیح داده که مدعی علیه مقداری از خانه مزبور را در دفتر اسناد رسمی زن خود فروخته است محکمه پس از رسیدگی باستناد تصدیق شهود راجع بخط و مهر سند و سبق تصرفات مالکانه مدعی حکم بخلع ید مدعی علیه از مقدار مورد انتقال داده است حکم مزبور در محکمه بدایت استینافاً تأیید شده و حکم مزبور مورد شکایت تمیزی واقع شده -- محکمه استیناف شعبه تمیزی در حکم شماره ۲۳۱۷ بتاريخ ۱۶۷۲ ر ۱۶ پس از رسیدگی چنین رأی داده است .

(از ملاحظه شرح عرض حال مستدعی علیه تقدیمی

بمحکمه بدایت قائم مقام صالحیه و توضیحاتی که در لایحه داده و همچنین توجه بمندرجات لایحه مستدعی تمیز تقدیمی بمحکمه استیناف معلوم میشود که مستدعی تمیز مدعابه را فروخته و بتصرف خریدار نیز داده شده است با اینحال اقامه دعوی بر مستدعی تمیز و تقاضای خلع ید او نسبت بمدعی به و صدور حکم بدایتاً بر تخلیه ید مستدعی و تأیید حکم مزبور استینافاً برخلاف اصول بوده زیرا در موردیکه مدعی به عین و غیر منقول میباشد دعوی میبایست بر متصرف اقامه شونده بر دیگری بنا بر مراتب مزبوره حکم ممیز عنه که بر تأیید حکم ابتدائی بوده برخلاف قانون صادر بموجب شق ۲ از ماده ۳۴۰ نقض میشود ...)

رای محکمه استیناف شعبه تمیزی بر نقض

- ۱- در موردیکه مدعی علیه منکر خط داشتن شده و محکمه بدون رسیدگی او را مستکف از استکتاب شناخته
- ۲- در موردیکه محکمه باستناد دفتر تجارته حکم داده در صورتیکه تاجر بودن محکوم علیه محرز نبوده

صاحب آن معتبر خواهد بود .

بموجب ماده ۱۸۷ قانون آزمایش -- دفاتر تجارته در مورد دعوی تاجری بر تاجری در صورتیکه این دعوی از

بموجب ماده ۱۴ قانون تجارت -- دفاتر تجارته تجار در صورتیکه مطابق قانون مرتب شده باشد بین تجار - در امور تجارته سندیت خواهد داشت و در غیر اینصورت فقط علیه

محاسبات و مطالبات تجارنی حاصل شده باشد دلیل محسوب میشود. تاجری بر يك نفر كاسب سقط فروش باستناد سند ذمی در محكمه صالحیه اقامه دعوی کرده، مدعی علیه سند را تكذیب کرده محكمه بقاضای مدعی بدفانر پلمپ شده او مراجعه و مدعی علیه را برای استكتاب احضار کرده و باستدلال عدم حضور او برای كتابت و اینکه مدعی به در دفانر پلمپ شده مدعی قید شده دعوی را ثبت دانسته و مدعی علیه را محكوم کرده است - محكمه بدایت كه استینافا رسیدگی كرده حکم مزبور را تأیید کرده - محكوم علیه تمیز خواسته - محكمه استیناف شعبه تمیزی در حکم شماره ۱۵۸۱ مورخ ۱۶۶۶۶۶ پس از رسیدگی چنین رأی داده است :

« مستدعی تمیز در مرحله رسیدگی ابتدائی (محكمه

صاحبه) در موقع قانونی مدرك دعوی را تكذیب کرده مستدعی علیه تقاضای استكتاب را هم نموده با اینکه مستدعی تمیز بوسیله لایحه اظهار نموده خط ندارم محكمه بدون اینکه برای انتساب مدرك دلیلی از قبیل خط داشتن مشارالیه اقامه شود اعتبار سند را مسلم دانسته و نیز اعتراض مستدعی تمیز مبنی بر اینکه دفتر تاجر بر غیر تاجر سندیت ندارد و محكمه (در موقع رسیدگی با اعتراض بر حکم غیابی صاحبه) بدون اینکه از ناحیه مستدعی علیه دلیلی بر تاجر بودن مستدعی تمیز ابراز شود دفتر را بر ضرر او حجت دانسته بنا بر مراتب رسیدگی محكمه ناقص اعتراضات مستدعی تمیز که در همین زمینه میباشد وارد حکم ممیز عنه بموجب شق ۳ از ماده ۳۴۰ و ماده ۳۴۶ قانون آزمایش با توافق آراء نقض میشود ... »

رای محكمه استیناف شعبه تمیزی بر نقض

در موردیکه محكمه خبره مشترك و خبره يك طرف را بقرعه و خبره

طرف دیگر را خود آن طرف معین کرده باشد

داده است :

(بر حسب ماده ۲۰۸ قانون اصول محاکمات آزمایش در صورتیکه طرفین تراضی با انتخاب تمام عده اهل خبره ننمایند میبایست محكمه بقرعه همه اهل خبره را معین نماید محكمه صالحیه مصدق مشترك و مصدق اختصاصی مدعی علیه را بر حسب دو قرعه معین کرده مصدق اختصاصی مدعی را بدون قرعه و بر حسب انتخاب مدعی معین کرده بعلاوه او را بمدعی علیه معرفی نکرده است و نیز جلسه رسیدگی اهل خبره را بمدعی علیه اطلاع نداده بنا بر این حکم محكمه استیناف بر تأیید حکم صالحیه بدون توجه بدین اعتراضات مخدوش بوده بموجب شق ۳ از ماده ۳۴۰ و ماده ۳۴۶ قانون آزمایش نقض میشود ...)

بموجب ماده ۲۰۸ قانون آزمایش - اهل خبره را

باید طرفین به تراضی معین کنند و هرگاه تراضی نشد خود محكمه بقرعه معین میکند ...)

کسی باستناد بارنامه و رسید بار برگیرنده بار در محكمه

صالحیه اقامه دعوی کرده و مطالبه بهای مال را کرده -

محكمه پس از ازجاء بخبره برای تطبیق و اظهار عقیده

خبره ها بمطابق بودن - مدعی علیه را غیاباً محكوم کرده

است - محكوم علیه در موعد مقرر استیناف داده و حکم

مزبور در محكمه بدایت تأیید میشود - محكوم علیه تمیز

خواسته - محكمه استیناف شعبه تمیزی در حکم شماره

۱۵۸۴ مورخ ۱۶۶۶۶۶ پس از رسیدگی چنین رأی

رای محکمه استیناف شعبه تمیزی بر نقض

در موردیکه محکمه باستناد عیب ظاهر خیار برای مشتری قائل نشده در صورتیکه مبیع عیب مخفی داشته

نداشته حکم بدوی را فسخ و مستأنف علیه را به بیحقی محکوم کرده است .

محکوم علیه تمیز خواسته و اعتراض کرده که محکمه بدون توجه بدلائل و اظهارات او حکم صادر کرده چه در موقع معامله علم به عیب نداشته و محکمه میبایست طبق ماده ۴۲۶ رجوع بخبره نماید تا ثابت شود ورم در همان موقع خریداری موجود بوده و عیب بشمار میرود بانه .

محکمه استیناف شعبه تمیزی در حکم شماره ۲۲۴۲ مورخ ۲۰/۷/۱۶ پس از رسیدگی چنین رأی داده است :

(استدلال محکمه علیل است زیرا آنچه از شهادت شهرد که مستند محکمه واقع شده استفاده میشود این است که مستدعی اسب را در حالتیکه پای او متورم بوده ابداع کرده که این مقدار کافی در بطلان ادعاء مدعی در اعمال خیار عیب و نقوذ آن نیست چه آنکه مراد مستدعی از استشهاد ر همچنین شهادت شهرد این است که مشارالیه بعد از خریداری اسب را به بیطار ارائه و موافق تشخیص او معلوم شده که اسب دارای عیب سراجه و مرض مهلك است و باینجهت اقدام بفسخ معامله نموده بنابر این استناد محکمه باینکه مستدعی در حین معامله عالم بتورم پای اسب بوده با ملاحظه اینکه تورم مطلق ملازمه با سراجه ندارد و خاصه اینکه دعوی مدعی و موضوع استشهاد این بوده که مستدعی علیه تورم یا معلول سقوط اسب معرفی نموده است و همچنین استناد بماده ۴۳۴ قانون مدنی بیهوده و رسیدگی محکمه ناقص و حکم ممیز عنیه بموجب ماده ۳۴۰ قانون آرایش باتفاق آراء نقض میشود . . .)

بموجب ماده ۴۳۳ قانون مدنی - خیار عیب وقتی برای مشتری ثابت میشود که عیب مخفی و موجود در حین عقد باشد .

بموجب ماده ۴۲۴ قانون نام برده - عیب وقتی مخفی محسوب است که مشتری در زمان بیع عالم بآن نبوده خواه عدم علم ناشی از مستور بودن عیب بوده یا آنکه ظاهر بوده ولی مشتری ملتفت آن نشده است .

طبق ماده ۴۲۶ قانون نام برده - تشخیص عیب بر حسب عرف و عادت میشود و بنا بر این ممکن است بر حسب زمان و مکان مختلف شود .

کسی در محکمه صلح بعنوان خیار عیب بر فروشنده حیوان اقامه دعوی کرده باین توضیح که مدعی علیه اسبی بار فروخته که پای او ورم داشته و باینجهت معامله را فسخ و حیوان را بفروشنده مسترد داشته و بهای او را مطالبه دارد - محکمه صلح دعوی مدعی را ثابت دیده و مدعی علیه را برداخت بهای حیوان محکوم کرده است - محکوم علیه استیناف داده و خلاصه اعتراض آنکه با تکذیب از معامله طبق شهادت شهرد مدعی عیب مبیع از عیبهای آشکار و مشهود بوده و طبق ماده ۴۲۳ قانون مدنی همین موضوع کافی برای احراز بطلان دعوی مدعی و بیحقی او است محکمه بدایت رسیدگی کرده و باستناد آنکه از شهادت شهرد مدعی و اوضاع و احوال استفاده میشود که مستأنف علیه اسب را در حالت داشتن ورم از مستأنف خریده و عالم به عیب بوده و طبق ماده ۴۲۴ خریدار حق رجوع بفروشنده

رای محکمه استیناف شعبه تمیزی بر نقض

در موردیکه عین مرهونه در مدت معین بتصرف مرتهن بوده و اثبات تصرف

بیش از مدت معین از راهن خواسته شده

(از رهن نامه استنادیه و توضیحاتیکه از ناحیه طرفین دعوی داده شده و تحقیقاتیکه بعمل آمده این معنی مورد تردید محکمه نبوده که در مدت دو سال مقرر در رهن نامه مدعی علیه متصرف در عین مرهونه بوده و منفعت را او استیفاء میکرده که احراز این مقدمه اثبات این دعوی که بعد از انقضاء دو سال تصرف مرتهن منقطع و عین مرهونه (با اینکه هنوز تا تاریخ دهم خرداد ۱۴۰۰ رهن هم فک نشده بوده) تسلیم راهن گردیده بر عهده مرتهن بوده که محکمه برخلاف این اصل مسلم اثبات ادامه تصرف بعد از دو سال را بر عهده راهن قرار داده بنا بر مراتب حکم محکمه مخالف اصول و بموجب ماده ۳۴۰ قانون آزمایش حکم ممیز عنه باتفاق آراء نقض میشود ...)

کسی بموجب سند رسمی خانه را برای مدت دو سال رهن کرده و متصرف میشود پس از گذشتن بازده ماه علاوه از مدت مزبور راهن اجرة المثل آن مدت اضافی را بوسیله محکمه صاحب از مرتهن مطالبه میکند و مدرك خود را سند رسمی و شهادت شهود و تحقیق محلی قرار میدهد - محکمه مدعی را بعنوان عده اثبات تصرف اضافی محکوم بیحقی کرده است - محکمه بدایت هم که استینافاً رسیدگی کرده پس از صدور قرار تحقیقات و اجراء آن بعنوان آنکه شهادت شهود اثبات مدعی مستأنف را نمی نماید حکم بدوی را تأیید کرده است - محکوم علیه تمیز خواسته - محکمه استیناف شعبه تمیزی در حکم شماره ۲۲۸۱ مورخ ۲۶/۷/۱۳۶۷ چنین رأی داده است :

رای محکمه استیناف شعبه تمیزی بر نقض

در مورد محکومیت بدادن نفقه مدت گذشته با اقارب

(ماده ۱۲۰۶ قانون مدنی مصوب بهمن و اسفند ۱۳۰۶ و فروردین و مهر ۱۴ صریح است در اینکه فقط زوجه نسبت به نفقه گذشته نیز استحقاق مطالبه را داشته ولی اقارب از هر صنف باشد محضاً نسبت باتیه میتوانند مطالبه نفقه نمایند با اینکه در مورد ما نحن فیه بلك قسمت از مدعی به مربوط به نفقه گذشته اطفال مستدعی بوده معذلك محکمه صالح در این قسمت نیز مانند زوجه (مستدعی علیها) نسبت به نفقه گذشته اطفال قضیه را بعهده خبره ارجاع و حکم صادر و چنین حکمی مورد تأیید در مرحله استیناف و اعتراض بر حکم غیابی استینافی واقع شده بنا بر مراتب حکم ممیز عنه مخالف قانون و بموجب ماده ۳۴۰ قانون آزمایش حکم مزبور باتفاق آراء نقض میشود ...)

طبق ماده ۱۲۰۶ قانون مدنی - زوجه در هر حال میتواند برای نفقه زمان گذشته خود اقامه دعوی کند ... ولی اقارب فقط نسبت بزمان آینده میتوانند مطالبه نفقه کنند . زنی در محکمه صالح بعنوان مطالبه نفقه خود و چهار طفل کوچک بر شوهر اقامه دعوی کرده - محکمه پس از رسیدگی بمدارك و تعیین میزان نفقه بوسیله خبره غیابی و حضوری (بر اثر اعتراض) مدعی علیه را بپرداخت مبلغ ... بابت نفقه زن و بچه ها محکوم میکند - حکم مزبور در مرحله استینافی در محکمه بدایت نیز غیابی و اعتراضی تأیید می شود - محکوم علیه تمیز خواسته - محکمه استیناف شعبه تمیزی در حکم شماره ۲۴۹۸ مورخ ۱۳/۷/۱۳۶۷ چنین رأی داده است :